

СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

На тлі динамічного розвитку економіки та посилення глобальної конкурентної боротьби, ефективність є визначальною умовою існування та зростання будь-якої компанії. Застарілі підходи до оцінки, що фокусуються виключно на фінансових даних, не здатні забезпечити цілісний управлінський контроль. Це спонукає організації до активного пошуку та застосування комплексних, високотехнологічних інструментів. Аналіз актуальних методик управління ефективністю має вирішальне значення для зміцнення довгострокової стійкості українського бізнесу.

Управління ефективністю діяльності підприємства є ключовим елементом сучасної системи менеджменту, спрямованим на досягнення найкращих результатів за оптимального використання ресурсів. Ключовим завданням управління ефективністю є забезпечення узгодженості між використанням ресурсів, результатами діяльності та стратегічними цілями організації, що дозволяє підвищити конкурентоспроможність і стійкість підприємства на ринку.

Балансова система показників (BSC) [1] виступає її центральним елементом, надаючи можливість оцінювати роботу організації за чотирма взаємозалежними векторами: економічні показники, взаємодія зі споживачами, ефективність внутрішніх процесів та інвестиції в персонал і знання. Така багатоаспектна методика гарантує синхронізацію поточної діяльності з глобальними цілями компанії.

Для діагностики та подальшої оптимізації процесів застосовується низка якісних і кількісних інструментів. До якісних інструментів належать аналіз сильних/слабких сторін (SWOT) та оцінка розривів (GAP-аналіз), які допомагають визначити поточне позиціонування та виявити невідповідність між цільовими й фактичними досягненнями. Основу кількісного вимірювання формують Ключові індикатори ефективності (KPIs), які забезпечують неупереджену оцінку оперативних показників. Крім того, для спеціалізованих завдань використовуються такі методи, як ABC-класифікація (контроль витрат) або Правило Парето (ідентифікація ключових вузьких місць) [2].

Цифрова інтеграція є наріжним каменем сучасного управлінського інструментарію. Завдяки впровадженню інтегрованих ІТ-рішень (зокрема, ERP-систем та платформ бізнес-аналітики, BI) можливості збору інформації, моделювання сценаріїв, прогнозування та безперервного моніторингу метрик суттєво автоматизуються. Приміром, використання програмного забезпечення для управління проектами (на кшталт Worksection, Slack чи ClickUp) [3] підвищує прозорість та швидкість робочих циклів, що прямо корелює з результативністю втілення стратегічних планів.

На нашу думку, головною перешкодою для вітчизняних компаній є не незнання інноваційних методів, а складність їхнього результативного впровадження в умовах дефіциту ресурсів і значної економічної нестабільності. Замість буквального перенесення закордонних концепцій (як-от BSC), необхідно зосередитись на їхній гнучкій модифікації. Пріоритет слід надавати оптимізації операційних процесів через інструменти ощадливого виробництва (Lean) та радикальної перебудови бізнес-процесів. Використання недорогих і зрозумілих ІТ-засобів для оперативного реагування на зміни є ключовим. Зрештою, успішність контролю за ефективністю залежить від компетентності керівного складу та його хисту креативно застосовувати навіть базові управлінські засоби.

Список використаних джерел:

1. Орликовський М. О., Трокоз Д. І. Новітні концепції управління ефективністю діяльності сучасних підприємств. *Ефективна економіка*. 2014. №5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3034>
2. Мірошник Р.О., Скабара І.М., Артимішин Ю.І. Інструменти оцінювання ефективності стратегій розвитку підприємств ІТ-сфери. *Економічний простір*. 2025. №201. URL: <https://economic-prostir.com.ua/wp-content/uploads/2025/06/201-115-120-miroshnyk-01.pdf>
3. Worksection Blog. ТОП 41 інструментів для продуктивності, які полегшують життя. URL: <https://worksection.com/ua/blog/best-productivity-tools.html>